

У роботі досліджуються прагматичні та когнітивні параметри негативних одиниць. Заперечення розглядається як результат розумової операції порівняння, як результат співвіднесення інформації зі структурами пам'яті. Негація відіграє важливу роль у мовленні. Вона здатна, взаємодіючи з самостійними мовними одиницями, породжувати асиметрію між формою та змістом, у результаті чого може змінюватися і їх функція.

Антонімічний переклад розглядається як лексико-граматична трансформація, при якій заміна стверджувальної форми в оригіналі на заперечну форму в перекладі чи, навпаки, заперечної на стверджувальну супроводжується заміною лексичної одиниці вихідної мови на одиницю мови перекладу з протилежним значенням.

Матеріалом роботи послуговували фрагменти діалогів, що містять заперечні висловлювання в реактивній репліці, отримані шляхом суцільної вибірки з роману Джерома Д. Селінджера (J. D. Salinger) "The Catcher in the Rye" та п'єс Бернарда Шоу (Bernard Shaw) "Plays Unpleasant", оповідань Чарльза Діккенса (Charles Dickens) "A Christmas Carol. The Chimes" та Едгара По (Edgar Poe) "Selected Tales", а також тексти їх перекладу українською мовою. Для дослідження був обраний такий переклад, який вважається взірцем сучасної української мови та здійснений перекладачем, для якого українська мова є рідною, з розрахунку на те, що такий переклад буде значною мірою відрізнитися від оригіналу, являтиме собою не послідовне відбиття англійського тексту, а буде насичений різноманітними засобами виразу думки, яка міститься у вихідному тексті.

ЛІНГВІСТИЧНИЙ СТАТУС ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ ІЗ ЗООНІМАМИ

Доп. - Ключко Є., ПР-22

Наук. кер. – д.філол. н., проф. Швачко С.О.

Інтенсивний розвиток фразеології як лінгвістичної дисципліни за останні роки характеризується поступовою

диференціацією предмета дослідження й методики його вивчення, а також залучення до сфери наукового пошуку нових проблем і аспектів, які опираються на сформовані в мовознавстві теоретичні основи фразеології, закладені в працях О.О. Потебні, І.І. Срезневського, А. А. Шахматова, Ф.Ф. Фортунатова, Ш. Баллі, Є.Д. Поліванова, С.І. Абакумова, Л.А.Булаховського, В.В. Виноградова, О.І. Смирницького, О.С. Ахманової, О.В. Куніна, В.М. Телії. Сучасний соціолінгвістичний напрямок у вивченні фразеологічних одиниць висунув на передній план необхідність комплексного аналізу етнокультурної специфіки, універсальних й міжмовних відносин на підставі релевантних ознак. Проблема зображення культури й менталітету націй у мові є однією із провідних проблем сучасної лінгвістики. Останнім часом багато уваги приділяється зоонімічній лексиці, тому що саме цей шар найбільш яскраво відбиває особливості різних систем цінностей, важливих для національно-культурного колективу. Назви тварин, включені до процесу вторинного семіозису за допомогою метафоризації, створюють досить своєрідні фрагменти національно-мовних картин світу.

Образ тварини є центральним темою для людини під час формування уявлення про себе. Людина описується зооморфно, тоб-то використовуються терміни відповідних "зооконцептів" - в центрі мовного світу людини опиняється тварина. Зооніми являють собою результат складного процесу номінації, у якому інтегрують лінгвістичні й екстралінгвістичні фактори, що впливають на формування конотацій у найменувань тварин, у семіосфері етнокультур.

Фразеологічні одиниці із зоонімами є однією із самих чис-ленних і внутрішньо різноманітних груп фразеологічного фонду: зооніми відбивають багатовікові спостереження людини над зовнішнім виглядом і звичками тварин, передають відношення людей до їх «менших братів», складають культурно-інформаційний фонд кожної мови.

Об'єкт дослідження – співставний аналіз англійських, українських, російських та німецьких фразеологізмів з компонентами “кішка/собака”.

Предмет дослідження – лінгвістичний статус фразеологізмів із зазначеними зоонімами.

Основна **мета** – осмислити поняття “зоонім” на основі співставного аналізу англійських, українських, російських та німецьких фразеологізмів з компонентами “кішка/собака”.

Для досягнення цієї мети в роботі вирішуються наступні завдання:

- 1) прослідити основні етапи розвитку фразеології як лінгвістичної дисципліни (на матеріалі зазначених зоонімів);
- 2) ознайомитися з основними шляхами поповнення ідіоматичної лексики.

Для вирішення поставлених завдань використовувалися наступні **методи і прийоми** дослідження: семантичний, структурний та співставний аналізи, метод суцільної вибірки та узагальнення.

Теоретичне значення виконаного дослідження полягає у тому, що одержані результати вирішення препарують адекватні уявлення про лінгвістичний статус фразеологізмів із зоонімами.

Практичне значення полягає у використанні результатів дослідження в курсі порівняльної лексикології англійської та української мов.

У роботі фокусується увага на національно-культурній функції мови, яка яскраво проявляється в базових одиницях мови. Прослідковуються основні етапи розвитку фразеології як лінгвістичної дисципліни та сучасні зміни в домені ідіоматичної лексики.

Фразеологізми із зоокомпонентом, відбивають національну самобутність оцінних образів-еталонів. Образ тварини є важливою ланкою для *Homo sapiens* на шляху до самоідентифікації. Діалектика порівняння/протиставлення

людини тваринам має місце в багатьох культурах і знайшло своє відображення у мові.

Значення зоонімів спрямоване на алегоричне позначення людини, найчастіше метафоричне, фігуральне та образне.

Зооніми мають репрезентативне значення із сильним змістом номінативності.

Важлива семантична риса зоонімів полягає в стійкості їхнього метафоричного значення.

Зооніми є продуктом народної творчості й фольклорних традицій.

ЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СМС-ТЕКСТІВ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ, НІМЕЦЬКОЇ, РОСІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ)

Доп. - Сидоренко К., ПР-22
Наук. кер.- к.філол. н., доц. Козловська Г.Б.

Актуальність теми даної роботи визначається спрямованістю сучасного розвитку електронних засобів комунікації. Дослідження лексичного складу коротких текстових повідомлень є дуже актуальним, воно зумовлене стрімким розвитком популярного і дуже поширеного в наш час засобу спілкування. Вивчення електронного дискурсу тільки починається, тому дане явище мало досліджене в лінгвістиці. Розвиток мобільного зв'язку бере свій початок з ХХ століття в світі, а на Україні тільки з кінця ХХ століття.

Вибір саме цього засобу спілкування може бути обумовлений такими факторами як: терміновість, формальність, конфіденційність, складність та емоційність інформації, необхідність документального запису, кількість та місцезнаходження комунікантів, витрати, національна й організаційна культура, а також очікування адресата. Мобільні повідомлення є унікальними засобами спілкування.

Розвиток технологій дозволяє відсилати смс майже миттєво та відрізняється від інших письмових медіумів своєю неформальністю та спонтанністю. Не зосереджуючи уваги на